II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 18. januar 2000
om Tysklands statsstøtte til Linde AG

(meddelt under nummer K(2000) 64)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2000/524/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsende deres bemærkninger i overensstemmelse med denne artikel [1], og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) I maj 1998 fik Kommissionen under sine kontakter med de tyske myndigheder kendskab til en række transaktioner, hvor Treuhandanstalt (THA) og dette organs efterfølger, Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS), samt virksomhederne UCB Chemie GmbH (UCB) og Linde AG (Linde) var indblandet. Transaktionerne handlede især om, på hvilke betingelser der skulle leveres kulilte (CO) til den aminproduktion, som UCB havde overtaget fra Leuna Werke GmbH (LWG) efter privatiseringen.

(2) De tyske myndigheder underrettede ved brev af 7. august 1998 (A/36142) Kommissionen om baggrunden for disse transaktioner og de pågældende støtteforanstaltninger. Ved brev af 18. september 1998 (D/16578) udbad Kommissionen sig yderligere oplysninger, der blev fremsendt med brev af 3. december 1998 (A/38804). Sagen blev den 10. februar 1999 registreret under NN 16/99.

(3) Ved brev af 30. marts 1999 (SG(99) D/2353 (EFT C 194 af 10. juli 1999, s. 15)) meddelte Kommissionen Tyskland, at den havde indledt proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, på grund af følgende foranstaltninger:

— en støtte på 9 mio. DEM til fordel for Linde til bygning af et nyt anlæg til fremstilling af kulilte (CO)

— betingelserne, hvorunder der i øjeblikket leveres CO til UCB.

(4) De tyske myndigheder meddelte deres bemærkninger ved brev af 25. maj 1999 (A/33985).

(5) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra andre interesserede.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGERNE

II.1. Støttemodtager

(6) Linde hører under Linde-koncernen, der er en verdensomspændende koncern med over 120 selskaber og over 32 000 medarbejdere. Linde-koncernen havde i 1998 en omsætning på 10 738 000 000 DEM og en samlet balance på 9 371 000 000 DEM. Koncernen driver især forretningsvirksomhed på følgende fire områder: produktionsanlæg, transportteknik, køleteknik og gas til industriformål.

(7) Lindes hovedsæde ligger i Höllriegelskreuth (München). Virksomheden havde i 1998 en omsætning på 4 554 000 000 DEM og beskæftigede 12 499 medarbejdere. Den er i dag andenstørste leverandør af gas til

[1] EFT C 194 af 10.7.1999, s. 15.

industriformål i Europa. Gassen leveres ofte i forholdsvis store mængder direkte i pipelines fra producenten til den endelige aftager. Den anvendes som mellemprodukt ved fremstilling af en række kemikalier og i medicin samt til F & U-formål.

II.2. **Privatisering af kemiproduktionen i Leuna (Sachsen-Anhalt)**

(8) I 1993 besluttede THA at sælge LWG's aminproduktion i Leuna til UCB, der er datterselskab af Union Chimique Belge (en international belgisk medicinalvare- og kemikoncern). Union Chimique Belge beskæftiger over 8 000 medarbejdere, heraf ca. halvdelen i medicinalvarebranchen og resten inden for den kemiske industri og i filmbranchen. Ca. en tredjedel af disse medarbejdere er beskæftiget i Belgien. UCB havde i 1998 79 medarbejdere og en omsætning på 66,9 mio. DEM.

(9) Aminproduktionen tegner sig kun for en mindre del af produktionen ved kemikoncernen i Leuna. Ifølge de tyske myndigheder blev dette produktionsområde solgt ved et åbent udbud, der principielt var uden betingelser. UCB, der var den eneste bydende, betalte 6,6 mio. DEM for overtagelsen. THA overtog omkostningerne i forbindelse med gamle miljøbyrder og rydning af arealerne ([2]).

(10) I lighed med mange andre kemiske produkter anvendes der CO ved fremstilling af amin. Som betingelse for købet af dette produktionsområde krævede UCB derfor, at THA forpligtede sig til at garantere leverancerne af CO.

(11) THA ([3]) forpligtede sig til at levere kulilte til en markedspris, der var aftalt for en periode på ti år på betingelse af, at UCB

— ikke indgik nogen leveringsaftale om CO med andre producenter

— at UCB ikke opførte sit eget anlæg til fremstilling af CO. Hvis det skulle ske, ville THA stille en støtte på 5 mio. DEM til rådighed som led i privatiseringsaftalen.

(12) Der blev ikke fremlagt oplysninger om, hvorledes denne markedspris blev beregnet. Det skal dog bemærkes, at THA indgik langsigtede leveringsaftaler med nye investorer, fordi forsyningssituationen inden for den kemiske branche tilsyneladende var forholdsvis usikker. Ifølge de tyske myndigheder ville de fleste producenter ikke have valgt et sådant produktionssted uden sådanne forsyningsgarantier, og THA havde således ikke kunnet løse opgaven, der gik ud på privatisering.

([2]) Kommissionen har i sine beslutninger (se beslutning i sag NN 108/91, E 15/92 og NN 768/94 — Tyskland — Treuhand) anerkendt den enestående baggrund for THA's virksomhed i forbindelse med overgangen fra planøkonomi til markedsøkonomi. Den har derfor også accepteret, at bortskaffelse af gamle miljøskader fra inden 1. juli 1990 ikke indebærer statsstøtte.

([3]) Denne beslutning omfatter ingen præjudiciel virkning for støtte, der er ydet inden for rammerne af privatiseringsaftalen af 22. april 1993.

(13) Da THA indgik kontrakten med UCB om den aminproducerende del af virksomheden, håbede THA, at det ville være muligt at finde en investor, der ville overtage anlægget til fremstilling af kulilte. Dette håb gik imidlertid ikke i opfyldelse. Da kulilteanlægget imidlertid hverken var blevet omstruktureret eller moderniseret, lå produktionsomkostningerne langt over markedsprisen. Anlægget blev derfor drevet af det offentlige med et årligt tab på ca. 3,5 mio. DEM. BvS besluttede i 1996 at opsige den kontrakt om levering af CO, der var indgået med tab, og foreslog UCB, at virksomheden selv producerede den kulilte, der var nødvendig til aminproduktionen. UCB ville i overensstemmelse med privatiseringsaftalen få en støtte på 5 mio. DEM hertil.

(14) UCB afviste imidlertid dette forslag. Derfor måtte BvS se sig om efter en anden investor. Den eneste, der var interesseret i at overtage produktionen, var Linde, der havde været etableret i området siden 1994. I juni 1997 blev der derfor indgået en aftale mellem BvS, LWG, UCB og Linde om levering af kulilte.

II.3. **Aftalen mellem BvS, LWG, UCB og Linde**

(15) Ifølge denne aftale skulle Linde opføre et nyt produktionsanlæg for kulilte i løbet af atten måneder. Det nye anlæg skulle integreres i Lindes eksisterende virksomhed i Leuna. De samlede omkostninger ville andrage 12 mio. DEM, og Linde skulle bidrage hertil med 3 mio. DEM. I byggeperioden skulle Linde drive det eksisterende anlæg og levere kulilte til UCB på de samme betingelser som dem, der var aftalt mellem THA og UCB som led i privatiseringsaftalen fra 1993.

(16) På grundlag af denne aftale bidrog BvS med 9 mio. DEM til opførelsen af det nye anlæg. Ifølge de tyske myndigheder omfattede dette beløb et tilskud på 5 mio. DEM, der var aftalt i privatiseringsaftalen mellem THA og UCB, som blev suppleret med yderligere 4 mio. DEM.

(17) Da Kommissionen nærede alvorlig tvivl med hensyn til, om i) tilskuddet på 9 mio. DEM til Linde til kulilteproduktionen og ii) markedsprisen, der var aftalt mellem UCB og Linde, kunne omfatte støtteelementer, besluttede den at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til disse to aspekter.

III. **KOMMENTARER FRA TYSKLAND TIL PROCEDURENS INDLEDNING EFTER EF-TRAKTATENS ARTIKEL 88, STK. 2**

(18) De tyske myndigheder reagerede på procedurens indledning ved brev af 25. maj 1999 på følgende måde:

— på grund af kuliltens særlige karakter skal denne gas produceres der, hvor den anvendes. Der kan derfor ikke være tale om begrænsning af samhandelen i forbindelse med et sådant produkt

— da der ikke findes noget kuliltemarked i traditionel forstand, kan referenceprisen kun baseres på de eksisterende anlægsdriftsomkostninger. Et fuldstændig separat CO-produktionsanlæg til fremstilling af kulilte ville være meget dyrere

— Linde har ikke fået nogen præferencebehandling, hvilket fremgår af nedenstående punkter

  i) det gamle kulilteanlæg blev ikke solgt. Det ejes som hidtil af LWG. Der var derfor ingen forpligtelse til at afholde et udbud. Da Linde opførte sit eget CO-anlæg, var der ligeledes ingen forpligtelse til at afholde et udbud

  ii) Lindes priser er baseret på investeringsomkostningerne og et rimeligt udbytte

  iii) da Linde ikke skulle bygge et nyt kulilteanlæg, og da der ikke var andre interesserede investorer, kan der ikke være tale om præferencebehandling

— der er heller ikke tale om nogen begunstigelse af UCB, da UCB betaler Linde en højere kuliltepris end BvS. Prisen er i alle tilfælde højere end den, der betales i andre lande (USA) ([4])

— leveringsgarantien var en betingelse for, at UCB ville overtage aminproduktionen. På grundlag af denne garanti skulle CO-prisen være fastsat til […] (*) i en periode på ti år og ikke ændres. Denne pris var ikke længere økonomisk holdbar for BvS

— LWG undersøgte muligheden for at etablere sin egen kulilteproduktion, men investeringsomkostningerne var alt for store. Kulilte produceres med en syntesegas, som renses ved dampreforming. Det eneste alternativ til egen produktion var at anvende et dampreforminganlæg i området. Da Linde tidligere havde overtaget et dampreforminganlæg fra LWG, foreslog virksomheden »BvS og UCB«, at den kunne levere kulilte til UCB. Kulilten ville i dette tilfælde blive leveret til UCB til en pris på […] (*). Denne pris skulle gælde fra det tidspunkt, hvor aftalen mellem BvS, UCB og Linde blev undertegnet (juni 1997), og indtil Lindes nye kulilteanlæg blev taget i brug, og til […] (*) efter dette tidspunkt. Prisen kontrolleres efter de sædvanlige regler. Ifølge de tyske myndigheder (brev A/33985 af 25. maj 1999, registreret den 28. maj 1999) besluttede UCB at acceptere Lindes tilbud, da Linde på grund af det nye produktionsanlæg kunne levere mere kulilte end LWG. Muligheden for en produktionsforøgelse i fremtiden var et vigtigt aspekt for UCB. Derfor tilbød Linde UCB en kontrakt på […] (*)

— prisen på […] (*) blev aftalt i en periode på […] (*). Da der ikke findes nogen markedspris i egentlig forstand, er der ikke nogen kontrolmekanisme

— Linde har investeret 12,586 mio. DEM. Heraf er 9 mio. DEM stillet til rådighed af det offentlige (0,45 mio. DEM som investeringstilskud og resten som ad hoc-støtte fra BvS). Investeringsomkostningerne vedrørte hovedsagelig opførelse af et nyt anlæg til fremstilling af kulilte.

([4]) Ifølge en nylig rapport er kulilteprisen i Amerikas Forenede Stater for øjeblikket 250 DEM/1 000 Nm^3 (jf. European Chemical News af 29. marts 1999, s. 28-29).

(*) De mere detaljerede oplysninger er fortrolige.

IV. **VURDERING AF FORANSTALTNINGERNE**

IV.1. **Det relevante marked**

(19) På det relevante marked leveres industrigas, især brint, ilt og kvælstof via pipelines til fabrikken eller i nærheden af fabrikken. I forbindelse med direkte levering er der tale om et særskilt marked, da der normalt ikke kan leveres tilstrækkelige mængder gas med tankvogne eller flasker.

(20) Gasforsyningsanlæg kan oprettes overalt. Store producenter har hele verden som forretningsområde. Det geografisk relevante marked er i det mindste fællesskabsmarkedet.

(21) Linde beskæftiger sig med direkte levering af industrigas. Dette produkt handles i fællesmarkedet ([5]). Det fremgår af nedenstående tal, at der er andre konkurrenter på dette marked:

Virksomhed	Markedsandel
Linde	18 %
Messer Griesheim	6 %
Air Liquide	50 %
BOC	8 %
Air Products	15 %

(22) Kulilte er en højtoksisk gas, der anvendes i den kemiske sektor. Den mængde kulilte, som UCB har behov for, kan kun leveres via rørledninger eller ved direkte levering. Transporten er dyr, og kulilten skal derfor produceres i nærheden af aftageren.

([5]) Handelen inden for Fællesskabet med industrigas androg i 1997 244 749 400 EUR (Eurostat) (NACE 24.11).

(23) I 1994 indviede Linde sit største industrigascentrum i Leuna og i 1998 overtog selskabet den samlede industrigasforsyning til Mitteldeutschen Erdölraffinerie (MIDER) i Leuna. MIDER, der hører under den franske oliekoncern Elf Aquitaine, køber brint, ilt og kvælstof hos Linde. Leveringskontrakten beløber sig til over 1 mia. DEM.

(24) I betragtning af de meget store omkostninger til opførelse af nye separate anlæg var Linde i den heldige situation, at selskabet kunne integrere CO-produktionen i sine eksisterende anlæg til produktion af brint, der er koblet direkte sammen med MIDER.

(25) Selv om UCB i øjeblikket er Lindes eneste aftager af kulilte, kan det ikke udelukkes, at Linde i fremtiden også leverer kulilte til andre virksomheder, som er etableret i samme industriområde. Det kan i denne forbindelse bemærkes, at Buna, Leuna, og Bitterfeld gennemfører investeringer inden for den kemiske sektor. Til de virksomheder, der allerede er etableret i området udover UCB, Linde og Elf Aquitaine, kan nævnes virksomhederne Elf Atochem SA, Rhône-Poulenc SA og Domo SA.

(26) Linde kan levere gas til fornuftige priser, og virksomhederne foretrækker muligvis Linde som leverandør i forhold til andre leveringskilder på grund af forsyningssikkerheden og den hermed forbundne rentabilitet.

(27) Som følge heraf er enhver form for støtte til Linde til opførelse af et nyt kulilteproduktionsanlæg derfor egnet til at fordreje konkurrencen.

IV.2. **Foranstaltninger, der indebærer statsstøtte: tilskuddet på 9 mio. DEM til Linde**

IV.2.1. *Karakter af statsstøtte*

(28) Det tilskud på 9 mio. DEM, som BvS har ydet Linde, indebærer statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, anførte betydning, da det giver virksomheden mulighed for at udvide sit brintanlæg med et anlæg til fremstilling af kulilte uden selv at bære de hermed forbundne omkostninger. Denne vurdering gælder også, selv om kulilte af bestemte grunde skal produceres på det sted, hvor det anvendes. For det første, fordi Linde opnår fordele i forhold til sine konkurrenter på grund af bedre investeringsbetingelser i forbindelse med opførelse af et nyt kulilteproduktionsanlæg, og endvidere fordi enhver støtte til den eneste kulilteleverandør i Leuna af ovennævnte grunde vil få direkte indvirkning på slutprodukterne fra de andre producenter, der har brug for kulilten (f.eks. UCB's aminproduktion). Der er samhandel med disse slutprodukter inden for fællesmarkedet.

(29) De tyske myndigheder hævder, at kulilteleveringsgarantien til UCB var den eneste mulighed for at sælge aminproduktionen.

(30) Hertil kan anføres, at det var en normal fremgangsmåde i begyndelsen af 1990'erne, da det ellers var umuligt at sælge dele af fuldt integrerede koncerner, som ikke kunne privatiseres i deres helhed. Forsyningssituationen for de kemiske fabrikker ville ellers have været for usikker. De fleste producenter ville ikke være parat til at overtage en del af en produktionsvirksomhed uden sådanne garantier, og THA ville ikke kunne gennemføre nogen privatiseringer.

(31) Leveringsgarantien til UCB i 1993 retfærdiggør dog ikke, at der i 1997 ydes statsstøtte til Linde i forbindelse med opførelse af et nyt anlæg til fremstilling af kulilte.

(32) For det første er det vanskeligt at betragte tildelingen af støtten på 5 mio. DEM (ifølge privatiseringsaftalen af 1993) som en del af leveringsgarantien. Denne støtte var nemlig ikke et nødvendigt element som led i den leveringsgaranti, som THA havde overtaget. Det kontraktmæssige krav om en tilstrækkelig kulilteforsyning eksisterede også uden en sådan støtte. Tildelingen af støtten på 9 mio. DEM til Linde kan heller ikke retfærdiggøres på grund af denne leveringsgaranti. Den oprindelige aftale fra 1993 indeholdt intet om, at nye anlæg skulle opføres af en tredjepart, og at der skulle tildeles en støtte på 9 mio. DEM hertil. I henhold til aftalen havde UCB ret til at se sig om efter mere fordelagtige leveringsbetingelser, herunder opførelse af eget anlæg. Der var på ingen måde tænkt på en tredje mulighed, som de tyske myndigheder i deres bemærkninger til procedurens indledning efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med rette betegner som en reserveløsning (Ersatzlösung). Denne tredje mulighed kunne kun bestå i, at en tredje virksomhed havde modtaget støtte til opførelse af et nyt kulilteproduktionsanlæg. Den aftale, der blev indgået mellem BvS, LWG, UCB og Linde i juni 1997, skal derfor betragtes som en ny aftale i forhold til privatiseringsaftalen af 1993.

(33) Det skal endelig bemærkes, at de tyske myndigheder hverken har fremlagt konkrete eller tilstrækkelige beviser for, at der ikke er andre leverandører end Linde, der har accepteret at levere til UCB. De fremhæver dog, at Linde var den eneste interesserede investor.

IV.2.2. *Vurdering af støtteforanstaltningernes forenelighed*

(34) Efter at Kommissionen har fastslået, at støtten på 9 mio. DEM til Linde udgør statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, skal den undersøge, om denne støtte kan fritages på grundlag af EF-traktaten.

(35) Med hensyn til den måde, hvorpå støtten er ydet til Linde, kan det bemærkes, at når der ses bort fra investeringsstøtten på 0,45 mio. DEM, har der ikke været anvendt nogen støtteordning, der er godkendt af Kommissionen, men derimod nationale foranstaltninger, som ikke er godkendt af Kommissionen, og som skulle have været anmeldt på forhånd i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Der er derfor tale om ulovlig støtte.

(36) I henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er støtte, som ikke opfylder de deri fastlagte kriterier, normalt uforenelig med fællesmarkedet.

(37) I det foreliggende tilfælde kan undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 2, ikke anvendes, da støtten ikke var rettet mod nogen af de i denne bestemmelse opførte mål. De tyske myndigheder har i øvrigt ikke påberåbt sig disse undtagelsesbestemmelser som begrundelse.

(38) I EF-traktatens artikel 87, stk. 3, anføres de former for støtte, der er forenelige med fællesmarkedet. Foreneligheden skal sættes i relation til hele Fællesskabet og ikke blot til en enkelt medlemsstat eller en region i en medlemsstat.

(39) For at sikre at det fælles marked fungerer normalt, og at princippet i EF-traktatens artikel 3, stk. g), overholdes, skal man ved undersøgelse af en støtteordning eller individuelle støtteforanstaltninger fortolke undtagelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, snævert. Undtagelserne gælder kun, hvis det kan påvises, at markedskræfterne uden støtte ikke ville have været tilstrækkelige til at formå de begunstigede virksomheder til at realisere de mål, der er nævnt i undtagelsesbestemmelserne.

(40) Hvad angår undtagelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b) og d), har den pågældende støtte ikke til formål at fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi. Den har heller ikke til formål at fremme kulturen og bevarelse af kulturarven.

(41) Med hensyn til undtagelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), ligger Sachsen-Anhalt ikke i et område, der er støtteberettiget i medfør af denne bestemmelse.

(42) Under visse betingelser kan Kommissionen på grundlag af EF-traktatens artikel 87, stk. 3 litra c), yde støtte til kriseramte virksomheder i overensstemmelse med EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ([6]), der var gældende på det tidspunkt, støtten blev ydet. Linde er ikke nogen kriseramt virksomhed i disse retningslinjers anførte betydning, og støtten på 9 mio. DEM var ikke rednings- og omstruktureringsstøtte.

(43) De støtteberettigede områder i en medlemsstat og de tilladte intensitetslofter for støtte til initialinvesteringer eller til skabelse af arbejdspladser, der gælder i de enkelte støtteberettigede områder, fremgår af regionalstøttekortet for de respektive medlemsstater. I henhold til det tyske regionalstøttekort er Sachsen-Anhalt et område, der omfatter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

(44) I henhold til artikel 87, stk. 3, litra a), er støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, forenelig med fællesmarkedet.

(45) For at sikre en effektiv kontrol med regionalstøtten og samtidig bidrage til virkeliggørelse af målene i EF-traktatens artikel 3, især litra g) og k) fastsætter Kommissionen for hver enkelt medlemsstat en maksimumsgrænse for den støtte, der kan ydes i de støtteberettigede områder. For Sachsen-Anhalt er dette loft fastsat til 35 % af de støtteberettigede omkostninger.

(46) Støtte til initialinvesteringer beregnes som en procentdel af værdien af de samlede investeringer. Denne værdi beregnes på grundlag af summen af de samlede udgifter (ensartet beregningsgrundlag) svarende til investeringselementerne jord, bygninger og anlæg. Dette beretningsgrundlag ser således ud for Linde:

(mio. DEM)

Bygninger	1,809
Anlæg	10,777
I alt	12,586

(47) Kommissionen skal undersøge, om den støtte, der er tildelt i henhold til undtagelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet som undtagelse fra EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

(48) Da de tyske myndigheder har stillet 9 mio. DEM af de støtteberettigede investeringsudgifter på 12,586 mio. DEM til rådighed, er den tilladte maksimumsgrænse langt overskredet. Ifølge de tyske oplysninger blev 0,45 mio. DEM ydet på grundlag af den tyske lov om investeringstilskud, Investitionszulagengesetzes ([7]) og skal derfor ikke undersøges endnu en gang af Kommissionen. De tyske myndigheder har endvidere fremhævet, at man har ydet direkte investeringsstøtte på grundlag af Gemeinschaftsaufgabe zur Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur. Endelig har den tyske regering understreget, at BvS' investeringstilskud kun andrager 8,55 mio. DEM (9 mio. DEM med fradrag af 450 000 DEM).

([6]) EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12.

([7]) Investitionszulagengesetz: Foranstaltninger på grundlag af denne lov betragtes som regional investeringsstøtte, der falder ind under EF-traktatens artikel 87, stk. 1, og er derfor godkendt af Kommissionen (støtteordning N 494/A/95).

(49) Med undtagelse af investeringsstøtten på 0,45 mio. DEM blev den omhandlede støtte ikke ydet på grundlag af regionale støtteordninger, som Kommissionen allerede har godkendt, men på grundlag af ad hoc-beslutninger truffet af de kompetente myndigheder. I disse tilfælde skal støttens virkning undersøges med henblik på det samlede fællesskab. EF-Domstolen har bekræftet denne fortolkning i sag Hytasa (dom af 14. september 1994 i de forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen ([8])) og sag Pyrsa (dom af 14. januar 1997 i sag C-169/95, Spanien mod Kommissionen ([9])).

(50) En individuel støtte kan klassificeres som forenelig med fællesmarkedet, hvis den bidrager til at fremme det pågældende områdes udvikling på lang sigt og ikke er i strid med den fælles interesse og konkurrencevilkårene i Fællesskabet. En sådan støtte kan derfor betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis den ikke ændrer handelsvilkårene i strid med den fælles interesse.

(51) Da støtten til Linde er knyttet sammen med et konkret investeringsprojekt, nemlig opførelse af et nyt kulilteproduktionsanlæg i Leuna, og repræsenterer en procentdel af de støtteberettigede investeringsomkostninger, kan den betragtes som investeringsstøtte.

(52) Investeringsomkostninger er på grundlag af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte ([10]) (rammebestemmelserne) støtteberettigede, da de vedrører en initialinvestering, og da den pågældende støtte beregnes som procentsats af investeringsværdien på grundlag af et ensartet beregningsgrundlag ([11]). Lindes bidrag til projektets finansiering beløber sig til over 25 % af de samlede projektomkostninger. Investeringen opfylder hermed kriterierne i rammebestemmelserne.

(53) Kommissionen finder endvidere, at der med det nye kulilteproduktionsanlæg ydes et positivt bidrag til udviklingen af regionen Sachsen-Anhalt og især til at fremme udviklingen i Leuna, der sammen med Buna og Bitterfeld er det største industriområde i Sachsen-Anhalt. Investeringen vil endvidere bidrage til at gøre den kemiske industri i området mere effektiv. Kommissionen har ikke konstateret nogen overkapacitet på kulilteområdet på fællesskabsplan. Lindes produktion af kulilte bliver uden videre absorberet af markedet.

(54) Det fremgår heraf, at den del af den pågældende støtte, som ifølge kumuleringsbestemmelserne ([12]) ikke overskrider maksimumsintensiteten på 35 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger, ikke ændrer handelsvilkårene på en måde, der er i strid med den fælles interesse, og følgelig kan betragtes som forenelig med EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

(55) Da de samlede investeringer beløber sig til 12,586 mio. DEM, kan investeringsstøtten (inklusive investeringsstøtten på 0,45 mio. DEM) ikke overstige 35 % af dette beløb, dvs. 4 404 750 DEM.

(56) Den resterende del af støtten, der ifølge kumuleringsreglerne ([13]) overskrider maksimumsintensiteten på 35 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger, dvs. de resterende 4 395 250 DEM, udgør uforenelig støtte, da ingen af betingelserne for anvendelse af undtagelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3, er opfyldt.

IV.3. **Foranstaltninger, som ifølge Kommissionen ikke indeholder noget statsstøtteelement: den »markedspris«, som UCB betaler til Linde**

(57) Med hensyn til den pris, UCB i øjeblikket betaler til Linde for kulilteleverancerne […] (*) fastslår Kommissionen, at denne pris ifølge oplysningerne fra den tyske regering er baseret på de rent faktiske omkostninger. Prisen ligger over den pris, der var fastsat i privatiseringsaftalen af 1993.

(58) Den tyske regering har endvidere henvist til, at det ikke har været muligt at kontrollere, om denne pris var den normale markedspris på grund af kuliltens særlige karakteristika.

(59) De tyske myndigheder henviser endvidere til de aktuelle priser i USA ([14]), som ligger langt under de priser, der var aftalt mellem UCB og Linde.

(60) Det kan i denne forbindelse bemærkes, at de to involverede parter skulle nå til enighed om prisen. De tyske myndigheder har bekræftet, at prisen er baseret på produktionsomkostningerne med tillæg af en »normal avance«. Trods Kommissionens anstrengelser for at fremskaffe oplysninger om markedsprisen på kulilte, har det været meget vanskeligt at finde pålidelige oplysninger. I sin meddelelse om procedurens indledning opfordrede Kommissionen direkte interesserede parter til at fremkomme med oplysninger vedrørende dette spørgsmål. Der fremkom dog ikke oplysninger vedrørende dette aspekt.

([8]) Sml. 1994 I, s. 4103.
([9]) Sml. 1997 I, s. 135.
([10]) EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9.
([11]) Se fodnote 9, punkt 4.5.
([12]) Ifølge punkt 4.18 i retningslinjerne gælder støtteloftsintensiteterne for det samlede støttebeløb, hvis flere regionale støtteordninger anvendes samtidig og uafhængig af hinanden, uanset om støtten ydes af lokale, regionale, nationale myndigheder eller EF-organer.
([13]) Se fodnote 11.
(*) De mere detaljerede oplysninger er fortrolige.
([14]) I medlemsstaterne praktiseres andre priser for industrigas end i Amerikas Forenede Stater. Priserne i Tyskland er dog høje i forhold til EU-niveauet.

(61) Selv om Kommissionen ikke har kunnet fastslå noget statsstøtteelement ved denne transaktion, skal det dog konstateres, at den på denne måde aftalte pris var en del af en samlet aftale. Aftalen går i alt væsentligt ud på, at Linde leverer til UCB til en bestemt pris og får en støtte på 9 mio. DEM til opførelse af et nyt kulilteproduktionsanlæg ([15]).

V. **KONKLUSION**

(62) Det kan derfor konkluderes, at den del af den pågældende støtte, der undersøges, og som ikke overstiger normalstøtteloftet på 35 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger i overensstemmelse med kumuleringsreglerne, ikke ændrer handelsvilkårene på en måde, der er i strid med den fælles interesse og derfor kan betragtes som forenelig med EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

(63) Den resterende del af støtten, dvs. 4 395 250 DEM, der ifølge kumuleringsreglerne overstiger regionalstøtteloftet på 35 % af de støtteberettigede omkostninger, indebærer støtte, der er uforenelig med fællesmarkedet og ikke opfylder betingelserne for anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3.

(64) Med hensyn til prisen for levering af kulilte til UCB fastslår Kommissionen, at der ikke er tale om noget statsstøtteelement.

(65) Hvis en støtte betragtes som uforenelig med fællesmarkedet, opfordrer Kommissionen medlemsstaten til at kræve støtten tilbagebetalt af støttemodtageren ([16]). Derfor skal det støttebeløb, som ifølge kumuleringsreglerne overstiger regionalstøtteloftet på 35 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger, dvs. 4 395 250 DEM, og som er genstand for denne beslutning, kræves tilbagebetalt.

(66) Støtten skal tilbagebetales ifølge bestemmelserne i den tyske lovgivning, inklusive renter regnet fra datoen for støttens udbetaling til den faktiske tilbagebetaling af denne. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes ved beregning af nettosubventionsækvivalentet i forbindelse med regionalstøtte i Tyskland ([17]).

(67) I overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis skal ovennævnte regler og procedurer anvendes på en sådan måde, at støtten faktisk inddrives. Alle eventuelle proceduremæssige eller andre vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen ændrer intet ved denne beslutnings retsgyldighed ([18]) —

TRUFFET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, som Tyskland har ydet Linde AG til opførelse af et kulilteproduktionsanlæg i Leuna (Sachsen-Anhalt), er forenelig med fællesmarkedet med hensyn til den del, der i overensstemmelse med kumuleringsreglerne ikke overstiger loftet på 35 % for regionalstøtte i Sachsen-Anhalt.

Artikel 2

Den del af støtten, som Tyskland har ydet Linde AG til opførelse af et kulilteproduktionsanlæg i Leuna (Sachsen-Anhalt), og som ifølge kumuleringsbestemmelserne overskrider loftet på 35 % for regionalstøtte til Sachsen-Anhalt er uforenelig med fællesmarkedet i medfør af EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

Artikel 3

1. Tyskland træffer alle nødvendige foranstaltninger for at kræve den i artikel 2 nævnte ulovlige støtte tilbagebetalt af støttemodtageren.

2. Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. Den støtte, der skal kræves tilbagebetalt, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte blev udbetalt til støttemodtageren, og indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på grundlag af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

([15]) Ifølge almindelige retsprincipper har aftaler gyldighed så længe, at de tilgrundlæggende betingelser og forventninger ikke er ændret (*rebus sic stantibus*). Hvis den aftalte pris ville være påvirket af støtten, ville man have forventet, at Linde ville have forsøgt at nyforhandle prisen for at tage hensyn til ændringen af de økonomiske og finansielle forudsætninger (især den af de tyske myndigheder nævnte normale avancemargen), som opstår som følge af forpligtelsen til at tilbagebetale den støtte, der ikke skulle aftales.

([16]) Kommissionens meddelelse af 24. november 1983 (EFT C 318 af 24.11.1983, s. 3). Se også EF-Domstolens dom af 12. juli 1973 i sag 70/72, Kommissionen mod Tyskland, Sml. 1973, s. 813 og af 24. februar 1987 i sag 310/85, Deufil GmbH und Co.KG mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 901.

([17]) Kommissionens brev til medlemsstaterne SG(91) D/4577 af 4. marts 1991. Se også EF-Domstolens dom af 21. marts 1990 i sag 142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 959.

([18]) EF-Domstolens dom af 21. marts 1990 i sag 142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 58-63.

Artikel 4

Tyskland underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger, der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. januar 2000.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen